

Β.Βεσκούκης

Τέρμα τα ψέματα

Το σχόλιο του μήνα αναφέρεται στην ανακοινωμένη πολιτική της Microsoft σχετικά με την παροχή αδειών χρήσης στα προϊόντα Windows και Office XP. Σύμφωνα με τα ανακοινωθέντα, τα προγράμματα θα λειτουργούν χωρίς καταχώρηση χρήστη (registration) για έναν μήνα, ενώ μετά από το διάστημα αυτό θα απαιτείται εγγραφή του χρήστη στο site της Microsoft, όπου και θα διαπιστώνεται η νομιμότητα της κατοχής του προϊόντος. Το αίτημα ενδεχομένως να ακούγεται "εύλογο", όπως εύλογες είναι ορισμένες άλλες πλευρές του ζητήματος που έρχονται στο νου με αφορμή το θέμα.

Για να λειτουργήσει από τεχνικής άποψης ένας μηχανισμός "κλειδώματος" του λογισμικού ο οποίος να διασφαλίζει το νόμιμο της κατοχής του, θα πρέπει το registration να γίνεται πάντως από το Internet. Με τη διαδικασία αυτή, και εφόσον το αντίγραφο είναι "νόμιμο", θα πρέπει με κάποιο τρόπο να ενημερώνεται το συγκεκριμένο σύστημα ώστε να επιτρέπει τη λειτουργία του λογισμικού. Η αδειοδότηση αυτή, θα πρέπει να έχει και κάποια τεχνική υπόσταση. Δεν θα μπορεί, για παράδειγμα, να είναι ένας κωδικός εξουσιοδότησης ο οποίος, όταν καταχωρείται να ενεργοποιεί το λογισμικό ανεξάρτητα από τον υπολογιστή στο οποίο αυτό θα είναι εγκατεστημένο, διότι τότε η διαδικασία δεν έχει νόημα και δεν προσφέρει ουσιαστική προστασία.

Αρα, για κάθε πρακτικό σκοπό, όποιος επιθυμεί να χρησιμοποιήσει το νέο λογισμικό "XP" θα πρέπει (α) να έχει πρόσβαση στο Internet, (β) να ενημερώνει την Microsoft κάθε φορά που πραγματοποιεί μια μεταβολή στον υπολογιστή του, η οποία ενδεχομένως να καταστήσει ανενεργή την άδεια (αλλαγή συστήματος, δίσκου, motherboard, κ.ά.) και (γ) να υπόκειται τυχόν "κυρώσεις" ή ταλαιπωρία αν "κάτι δεν πάει καλά", αν, για παράδειγμα, ξεχάσει να "επιστρέψει" την άδεια χρήσης προτού να αλλάξει υπολογιστή.

Η γενική παραδοχή ότι "όλοι οι υπολογιστές έχουν πρόσβαση στο Internet", ακόμη και αν ισχύει, δεν μπορεί να αποτελέσει επιτακτική απαίτηση, για να χρησιμοποιηθεί λογισμικό γενικής χρήσης, όπως ένα λ.σ. ή ένα office. Σε άλλες, εξειδικευμένες κατηγορίες λογισμικού, η πολιτική αυτή ήδη εφαρμόζεται, όμως οι χρήστες τους είναι και αριθμητικά πολύ λιγότεροι, και είναι πολύ περισσότερο καταρτισμένοι. Σε κάθε περίπτωση, το διαχειριστικό πρόβλημα είναι τεράστιο τόσο για την Microsoft, όσο και για τους ίδιους τους χρήστες, πολλοί εκ των οποίων μέχρι σήμερα γνώριζαν απλά να τρέχουν την εντολή "setup" και να χρησιμοποιούν "τα βασικά".

Όμως και να μην ισχύουν τα παραπάνω, αν και εφόσον κάτι τέτοιο απαιτείται, φαίνεται πολύ ενοχλητικό να πρέπει να ενημερώνεται η Microsoft κάθε φορά που ένας χρήστης αλλάζει το σύστημά του. Ακόμη περισσότερο ενοχλητικό είναι η ανάγκη να "αποδεικνύεται" στην Microsoft ότι ο τάδε δίσκος "χτύπησε" και για το λόγο αυτό το count των αδειών του τάδε χρήστη πρέπει να αυξηθεί κατά ένα χωρίς αυτός να επιστρέψει άδεια χρήσης. Ποιος θα χειριστεί την όλη διαδικασία και ποιος θα πληρώσει τις χαμένες ώρες του χρήστη; Και, κυρίως, νομιμοποιείται η Microsoft και από ποιον, να εφαρμόζει αυθαίρετα τέτοιες πρακτικές;

Το πιθανότερο είναι ότι το μόνο που "νομιμοποιεί" την εταιρία είναι η ίδια μαζί με την απάθεια και την απραξία των χρηστών. Το σλόγκαν της εποχής των XP τόσο για τους νόμιμους, όσο και για τους "παράνομους" χρήστες, είναι το ίδιο: Με την Microsoft, "τέρμα τα ψέματα".